

HÖGAKTUELLT

Personaltidning för HÖGSKOLAN I GÄVLE Nr 1, februari 2005

Vida vyer för rekryterarna

De reser riket runt och jagar studenter. Många platser ska fyllas varje termin och Tina Skagerlind, Camilla Ingelsson och Åsa Rosander Greholt sliter hårt för det.

Sid 8

Klart och tydligt ska bli melodin

Det räcker inte att tala om vad man ska göra, man måste också berätta varför man gör det, säger HS-institutionens nye prefekt Tore Nilsson.

Sid 4-5

Tangentbordet räddar armen

Att utnyttja tangentbordets specialknappar kan vara ett sätt att undvika musarm. Högaktuellt visar hur. Riv ut och spara på skrivbordet.

Sid 6-7

Högaktuellt

Personaltidning för
Högskolan i Gävle
801 76 Gävle
Besöksadress:
Kungsbäcksvägen 47
Rum 61:311

[www.hig.se/aktuellt/
hogaktuellt/](http://www.hig.se/aktuellt/hogaktuellt/)

Ansvarig utgivare:

Lars Söderberg
informationschef

Redaktör:

Ove Wall
e-post: owl@hig.se
026-64 89 17

Tryck:

Exakta AB
1 500 ex

Annon priser:

3 000:-/kvartssida
6 000:-/halvsida
exkl moms

Nästa nummer:

18 mars

Manusstopp:

5 mars

Debattstopp:

8 mars

Red förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Det görs om möjligt i samråd med skribenten.

Ange gärna källan vid citering.

Omslagsfoto:

Tina Skagerlind, Camilla Ingelsson och Åsa Rosander Greholt heter studentrekryterarna.

Foto: Ove Wall

Vad sparar vi till?

När jag var barn och uppmanades att spara så var det oftast något man hett önskade sig som föräldrarna tyckte att man själv skulle spara till. Det var ju inte så vanligt att man blev ombedd att spara bara i största allmänhet – för att det hela skulle bli meningsfullt och kännas viktigt behövdes ett mål – något att se fram emot. Sparandet skulle bära sin egen belöning och målet ligga så pass nära i tiden och vara realistiskt och uppnåeligt – annars kunde det ju lika gärna vara.

Högskolan står just nu inför ett första sparbetning på 3 procent av årets anslag enligt osthylvsprincipen. Detta sparbetning kan komma att få konsekvenser på olika håll, kanske i värsta fall leda till övertalighet i vissa verksamheter. I ett sådant läge kan det vara viktigt att fokusera på målet för sparandet. Det måste finnas något mer än att bara skära ned i verksamheten som skall framstå som nödvändigt – ett samlande idé i själva processen som vi alla kan ställa oss bakom.

Alltså – vad sparar vi egentligen till?

Det första målet är naturligtvis en budget i balans. Vi kan inte fortsätta att köra verksamheten med underskott. Men detta, oavsett hur viktigt det än är, kan ju knappast ses vare sig som särskilt spännande eller samlande. Men om vi uppnår en budget i balans och därmed en verksamhet i balans så sparar vi

Gabriella Åhmansson

ring och samverkan. Men vad betyder detta just för vår högskola?

Den nybildade Effektivitetsgruppen har startat arbetet med att förutsättningslöst fundera på hur det 3-procentiga sparbetning kan se ut för 2006 med uppdrag att komma med förslag redan i slutet på mars. Självklart kan man inte diskutera sparbetning utan att också gå in på vad vi ska kraftsamla kring. Man skulle kunna se detta som en start på ett visionsarbete som sedan kan sprida sig till alla på högskolan.

I det läge vi befinner oss idag finns det all anledning att börja fundera på vilka nya mål vi vill ställa upp för högskolan. Att vi befinner oss i en sparfas och en konsolideringsfas behöver inte vara en nackdel – tvärtom. Det ger oss ett gyllene tillfälle att börja tänka på vad vi vill bli när vi blir stora? Ett ungt universitet i Sveriges bästa studentlän? Bli bäst på akademiska professionsutbildningar? Bäst på samverkan med näringslivet i vår region? Bäst på forskning inom vilka områden?

Oavsett vad vi kommer fram till får vi inte tappa bort det faktum att vi är en stor arbetsplats och en samlingsplats för oerhört många människor. Att alla som arbetar här har en god arbetsmiljö – att studenterna får utbildning av god kvalitet – det är fortlöpande mål som inga sparbetning får nagga på, varken nu eller i framtiden.

oss till handlingsutrymme och trovärdighet att själva avgöra vad vi vill satsa på inför framtiden.

Vi har redan nått fram till ett antal av våra uppställda mål. De viktigast är förstås de båda ansökningarna om vetenskapsområdena. Vi vet också att expansionsfasen för högskolor och universitet i hela landet förmodligen är över. 50-procentmålet är nästan uppnått nationellt sett vilket innebär att stadsmakterna förmodligen inte anser att en vidare expansion är nödvändig. Istället talar man om koncentration, profile-

Tvåårigt genusprojekt ska ge bättre undervisning

Professor Mona Eliasson tillsammans med en av sina fyra medarbetare i den stora satsningen, sociologen Elisabeth Lindberg.

När Rådet för högre utbildning utlyste medel för enskilda lärare att inlemma genus i sin undervisning, ansåg Mona Eliasson, professor i genuspsykologi, att man gick händelserna i förväg.

Hon menade att lärarna först måste förberedas för genusinförandet och sökte pengar för ett förmodligen unikt projekt. Och fick det.

– Det är egentligen inget märkvärdigt. Men genusbegreppet handlar om så mycket. I ämnen som matte och geologi kanske det inte syns direkt. Men det kan handla om vilka referenser man hänvisar till. Då är det troligt att det blir en massa herrar om man inte tar sig tid att söka lite mer och på annat sätt.

MÅSTE SÖKA MER

Letar man efter kungarnas historia hittar man säkert bara manliga författare. Men väljer man att leta efter den vanliga människans historia hamnar saken i ett annat läge.

– Då kanske man upptäcker att det finns hur mycket som helst skrivet av kvinnor, säger hon.

Men genus handlar också om hur man uppträder i klassrum-

met, sådant som har med själva undervisningssituationen att göra.

Genus efterfrågas av studenter. Men lärarna måste förberedas för detta. De flesta har varken tid eller ork att på egen hand sätta sig in i det.

– Där ska vi i projektet vara ett stöd.

VARIERAD GRUPP

I projektet ingår förutom Mona fyra medarbetare från Uppsala universitet, samtliga disputerade med olika anknytning till genusfrågor.

Under de närmaste två åren ska dessa hjälpa och stödja lärare vid HiG i arbetet. Intresset har hittills varit väldigt stort.

– Men vi har bara pratat med lärare på ett mer informellt stadium än. Nu ska vi försöka sätta samman en grupp med så stor variation som möjligt, ålder och karriärmässigt.

I två år pågår projektet. RHU har bidragit med drygt en och en halv miljon och HiG bidrar med att låta deltagarna få minskad undervisningsplikt.

Mona Eliasson säger att hon fått absolut stöd från högskoleledningen till projektet.

OVE WALL

Standardverk om myalgi görs populärvetenskapligt

CHRONICWORK-RELATED MYALGIA (Gävle University Press 2004) är en bok som beskriver vad som sker i kroppen när man får en belastningsskada. Drygt 20 forskare från hela världen, som behärskar alla olika områden om belastningsskador och representerar ett tiotal universitet och institutioner, har enats om en modell.

Forskarna har lagt pussel av separata kunskaper för att få en helhet som förklarar vad som orsakar arbetsrelaterad kronisk muskelsmärta.

– ”Chronic Work-related Myalgia” utgör en mycket bra grund att stå på, som framför allt kommer att vara viktig för den framtida diagnostiken, säger Fredrik Hellström, forskare vid Belastningsskadecentrum i Umeå. Det är viktigt eftersom många skadade och sjuka inte får någon riktig diagnos idag.

Kommer boken att kunna användas för att konstruera riktiga diagnosverktyg?

– I förlängningen kommer det att bli så. Boken kommer att tjäna som vägledning för fortsatt forskning om behandling, rehabilitering och förebyggande arbete.

Men fortfarande är det bara en modell?

– Ja, men den bygger på mängder av enskilda forskningsresultat från hela världen som för första gången lagts ihop. Sammantaget blir det ett mycket tungt argument som inte går att bortse ifrån.

Vad blir nästa steg?

– Att fylla igen de små hål som fortfarande finns. Samtidigt ska vi utveckla diagnosverktygen så att rehabiliteringen kan utvecklas.

Förändras läget för människor med belastningsskador med anledning av boken?

– De får definitivt en bättre förklaring till sina skador och sjukdomar än tidigare, nu går det på ett tydligare sätt att

förklara varför människor får och har ont. I boken visas att kombinationen av stress och statisk belastning kan samverka och förstärka varandra så att värk uppstår. I sin tur leder det till att kontrollen av musklerna försämras, det finns risk för att skadan i muskeln blir bestående även om den statiska belastningen upphör. Stegen framåt som nu tagits är mycket viktiga, inte minst för att ge en förklaring till en patient om vad som hänt.

Sambandet är odiskutabelt?

– Stress och statisk belastning samverkar, det visas inte minst i bokens sista kapitel, som skrivits gemensamt av de deltagande forskarna.

Om man har ett arbete med statisk belastning och repetitiva uppgifter, är utsatt för stress och får en belastningsskada, kan man då påstå att arbetet medverkat till att skadan uppstått?

– Ja, forskningen kan numera visa vad som sker i kroppen när man exempelvis utsätts för repetitivt arbete, statisk belastning och stress. Vi kan visa att det finns ett samband mellan sådant arbete och de förändringar vi talar om nu. Däremot är det inte givet att man kan påstå samma sak i samtliga enskilda fall utifrån den generella kunskapen. Men det finns en vetenskaplig grund som ger ett mycket starkt stöd för att när statiskt arbete och stress uppträder samtidigt kan det ge en belastningsskada.

Boken har ett vetenskapligt språk och är skriven på engelska. Kommer den att bli mer tillgänglig för människor som inte är forskare?

– Målet är att vi inom en snar framtid ska ge ut en svensk sammanfattning som är populärvetenskaplig.

LEIF STENBERG

Prefekt med gott gehör tar över HS-institutionen

Efter fjorton år på Högskolan Dalarna tog Tore Nilsson (bilden) sig en titt på andra som stannat länge på sin arbetsplats. Då bestämde han sig för att det var dags att byta tåg.

Bytet var nu inte enbart en frukt av vad han såg. Två tågresor om dagen på vardera nästan två och en halv timme mellan hemmet i Uppsala och prefekt/lärarygget i Falun-Borlänge – med smygande församringar i avgångsfrekvens och vagnkvalitet – fick honom att se en annan vardag med flera extra timmar i veckan åt annat.

Han sökte jobbet som prefekt för Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap vid HiG efter Christina Tellgren som nått

pensionsålder och avtackats.

Tore är språkvare med engelska som huvudämne och tillhör dem som valde att inte haka på den allmänna trenden att studier i tyska är livets baksida.

– Framför allt har jag nog en lärare i gymnasiet att tacka för det, säger han. Hon inspirerade mig och fick mig att förstå att språk var en av mina starka sidor. Annars var det nog inget som jag på egen hand tänkte mig.

Där fastnar vi ett tag. I tyskans dåliga rykte. Tore har en teori.

– Dels tror jag det har med åldern att göra. Engelska, som har betydligt bättre rykte, börjar vi med tidigt i en ålder då hjärnan har väldigt lätt för att lära sig språk. Och man lär sig det på ett holistiskt sätt, genom att prata.

Först runt 13-14-årsåldern kan vi börja ta till oss språkets regler och förstå varför det fungerar som det gör.

Jubileum för Internationella

– När det gäller tyskan börjar vi senare, närmare puberteten och då har hjärnans språkbe-gåvning minskat.

– Tysklärarna har nog fått klä skott för en föreställning om föräldrad pedagogik.

På 1940-talet var tyskan förstaspråk i skolorna. Det finns alltså en lång och stark metodisk tradition inom undervisningen som betonade grammatikundervisning framför "flyt" i språket. På senare tid har intresset för tyska minskat. Inte minst beroende på en betydshets som gör att eleverna väljer bort vissa ämnen för att höja medelbetyget. I fallet har det tagit med sig franskan, ett språk det i vart fall inte längre undervisas i vid HiG.

Nu befinner vi oss vid den punkt där Högskoleverket, HSV, slår larm.

Allt fler språk närmar sig eller genomgår utrotning i den svenska högskolan. Något måste göras åt det, man är oense om vad.

– Nedgången startar ju i grundskola och gymnasium. Vi har nybörjarkurser i spanska som är ett populärt språk som väldigt ofta saknar utbildade lärare i grundskolan och gymnasiet. Men samtidigt som HSV vill att vi ska göra någonting åt det så tar man bestämt avstånd från nybörjarkurser i högskolans regi.

HiG har två lärare i spanska och de är mycket efterfrågade. Om man behöver en lärare i ryska har man en i Tore Nilsson. Språkbegåvningen tog honom i lumpen till signalspaning och där var det ryska som gällde.

Gammaldags intensivundervisning som stred mot allt vad modern didaktik säger lärde honom språket på elva månader och han kunde därefter fortsätta som reseledare i det forna Sovjetunionen.

ALLA SKA SYNAS

Hur kommer institutionens personal att märka att du kommit hit?

– Till en början inte alls, höll jag på att säga. Jag är medveten om att det ställs förväntningar på mig från personalens sida.

Men jag tror att man som perfekt måste vara tydlig och tala om vad man gör, men också varför man gör det.

– Samtidigt måste man vara inkännande. Särskilt i en situation då expansionen stannat av och de ekonomiska ramarna är snävare än tidigare.

– Det är inga maskiner som står för högskolans verksamhet.

Högskolans främsta resurs är personalen och en av mina främsta uppgifter är att vårda den. Alla måste få synas och det ska jag försöka få dem att göra.

– Jag kommer säkert att delvis bry mig om andra saker än dem Christina Tellgren fokuserade på. Men vilka, vet jag inte än.

Tore Nilsson lovar dock att han inte kommer att ge språkavdelningen särskilda favörer på grund av sitt eget brinnande intresse. "Det vore inte särskilt klokt", konstaterar han.

Disputerade gjorde han för några år sedan på en avhandling med den korta och kärnfulla titeln "Noun phrases in British travel texts: a corpus-based study", en textsamling med syftet att jämföra hur nominalfrasen varierar med textens syfte.

– Det var en jämförelse mellan resetexter från dels dagstidningar, dels reseguider och dels reklambroschyrer.

Han fann bland annat att dagstidningsreportaget var det mest slentrianformulerade.

KLASSIKT OCH RAGTIME

Som barn av den berömda svenska kommunala musikskolan har han även satt sig in i pianospelandets mysterier. Han använder det numer dock hellre än ofta, men har tankar på att skaffa elpiano. Hur bra det nu kan hänga ihop med den klassiska musik (och ragtime!) han helst lyssnar på.

Det är lättare att nämna dem som han inte gillar: Ravel, Chopin och Debussy hör dit. Men resten blir även det en försvarlig massa musik att ägna den insparade restiden.

OVE WALL

Tioårsjubileum är det i år för Internationella sekretariatet. På dessa år har studentutbytet ökat med flera hundra procent.

Det var i början 1990-talet som Kristina Haesert började bygga upp den internationella verksamheten för Högskolan i Gävle/Sandviken som den hette då.

– Det första året, 1995, hade vi fem studenter här från utlandet, säger hon.

I år kommer över hundra studenter från snart sagt hela jorden.

LÄMNAR GÄRNA RAPPORT

Intresset för studier utomlands har ökat rejält. Likaså möjligheten för lärare att undervisa utomlands. Detta ligger också på Internationella Sekretariatets bord. En lyckad verksamhet om man får tro Högskoleverkets, HSV, senaste rapport där Högskolan i Gävle förekommer i inte mindre än sex positiva exempel. Däribland om hur och i vilken grad utresta lärare avrapporterar sina utflykter.

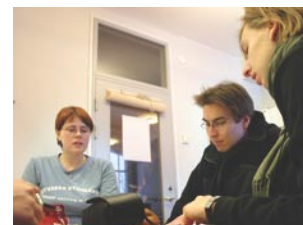
Ett speciellt omnämnande gäller att det även finns möjlighet för administrativ personal att resa på utbyte, ett väldigt uppskattat tillfälle att vidga sina vyer.

Att Internationella Sekretariatet har ett aktivt samarbete med jämställdhetssamordnaren ger också positivt omdöme. Det kan då till exempel handla om vilka internationella föreläsare som städslas.

För HiG:s del ska HSV:s rapport utvärderas vid en konferens den 9 mars.

Hur själva tioårsjubileet ska firas är fortfarande lite luddigt. Men märkas kommer det att göra, garanterar Kristina Haesert, Malin Hillman och Therese Florentin.

OVE WALL

Bland Thereses uppgifter finns att hjälpa alla gäststudenter tillrätta när de anländer, till exempel skriva kontrakt på boende och förklara saker som vi kanske tycker är självklarheter men som inte är det i andra länder. På bilden ovan träffar hon Iiro Viitanen från Finland och Leen Vervloet från Belgien. Folksamlingen på den undre bilden infinner sig två gånger per år. Denna gång när Erasmusstudenter har anlänt, i vår cirka fyrtio stycken.

Jobba lättare och säkrare vid datorn

Vid datorarbete kan du i regel göra samma saker på flera olika sätt. För att undvika alltför ensidiga och upprepade rörelser finns en mängd tangenttryckningar som ersätter små, men inte helt ofarliga musklick och rullgardinsmenyer. En av finesserna med dessa tangentkombinationer är att de är exakt samma i så gott som alla Windowsprogram. I samarbete med IT-enheten har Högaktuellt gjort en sammanställning av sådana. De gör inte bara att man kan undvika "musarm", ofta går det också betydligt fortare och enklare att göra vissa saker med tangenterna än med musen och rullgardinsmenyerna.

Ctrl-tangenten

Ctrl är knappast överraskande en förkortning för Control. Ensam nedtryckt åstadkommer den inget alls. Men om en annan tangent trycks ned samtidigt händer saker som väsentligt gör arbetet enklare.

Tre av de allra finurligaste är att hålla nere Ctrl och trycka någon av bokstäverna C, V, A eller S.

Ctrl + C kopierar text eller bild som du har markerat

Ctrl + V klistrar in samma text eller bild där insättningspunkten befinner sig.

Ctrl + A markerar hela dokumentet

Ctrl + S sparar dokumentet utan att några nya rutor visas

LÄR DIG ÄVEN

Ctrl + P öppnar dialogrutan för utskrift.

Ctrl + X klipper ut markerad text och sparar den i minnet tills du upprepar samma tryckning.

Ctrl + O skapar ett nytt tomt dokument

Ctrl + Z ångrar den senaste åtgärden.

Om du till exempel kastat ett dokument i papperskorgen och därefter trycker

Ctrl + Z återställs dokumentet till den ursprungliga platsen.

Fönstertangenten

Exempel på funktionstangenter och kortkommandon för att öppna och stänga windowsprogram:

(Fönstertangenten är tangenten med windowsfönstret)

→ öppnar Startmenyn.

+ E

→ öppnar en Utforskaren.

+ D

→ minimerar alla öppna fönster på skrivbordet.

Dags för "sidbyte" för musen

För att skona dina axlar och armar ytterligare kan det vara bra att omväxlande ha musen på höger och vänster sida om tangentbordet. Vill du att pekfingeret ska vara "klickfingeret" även på den andra sidan går det bra. Välj från Startmenyn: **Kontrollpanelen > Mus > Välj fliken Knappar** och bocka för rutan "**Växla primära och sekundära knappar**" och tryck **OK**.

Alt-tangenten

Om det finns funktionstangenter och kortkommandon i program du använder ofta, lär dig dem och använd dem istället för muspekaren. Använd TAB-tangenten för att hoppa mellan ikoner, inmatningsfält, OK- och Abryt-knappar och dylikt. För att öppna aktuell (markerad) mapp – tryck på Retur-tangenten.

Oftast har rullgardinsmenyerna en bokstav understruken. Genom att först trycka ALT-tangenten och sedan motsvarande bokstav, öppnar du denna meny.

Till exempel öppnar du Arkiv-menyn i Word genom att trycka Alt + A ("Alt"-tangent + bokstaven A).

När menyn visas går det bra att stega sig upp, ned och i sidled med hjälp av piltangenterna. Välj undermeny genom att trycka Retur.

Alt+A, **Alt+R**, **Alt+Ö** och **Alt+H** öppnar respektive meny i exemplet ovan.

Stega därefter med piltangent ned till önskad rad i meny och tryck **Retur**.

Fler snabbkommandon

Vill du hitta fler funktionstangenter och snabbkommandon finns de ofta beskrivna under Hjälpmenyn. Sök efter orden *funktionstangenter* eller *snabbkommandon*

Vad händer i datorn när det går segt?

Om många program är öppna samtidigt brukar det sällan innebära något för datorns prestanda på nyare datorer. Programmen använder mycket lite av datorns kraft när de är "vilande". Det är först när programmet får en instruktion från användaren som det helt plötsligt kan upplevas som om den fastnat i kola och allt går segt för en stund.

Om du vill se hur din dator arbetar eller vilka program gör att din dator tillfälligt går långsammare, tryck ned **Ctrl+Alt+Delete** (ev. **Del**) och öppna "Aktivitetshanteraren" och välj fliken "Prestanda". I aktivitetshanteraren kan du se hur din dators processor (CPU:n) arbetar för stunden. Du kan även stänga av program som inte svarar. Välj fliken "Program". Markera det program som inte svarar och klicka på "Avsluta aktivitet"

Har du en äldre dator kan det vara idé att helt stänga ned program och fönster som inte används för att öka datorns prestanda, eftersom de inte är fullt så effektiva i sin hantering av arbetsminnet som nyare datorer. Prova dig fram.

Markera med musen

Ibland går saker enklare att göra med musen trots allt. Det gäller bland annat när du vill markera något i texten för att kopiera det eller kanske skriva ut bara en del av ett dokument.

I stället för att klicka och dra för att markera ett ord i en text kan du dubbelklicka på ordet så markeras det. Om du istället trippelklickar så markeras hela stycket.

Dammsuger landet efter nya studenter

Plugga i Gävle, är budskapet. Medlet är resor och snack, resor och snack. I 500 mil har de avverkat innan terminen är slut. Fr. v. Tina Skagerlind, Camilla Ingelsson och Åsa Rosander Greholt har genom alla rekryteringsbesök blivit en sammansvetsad trio. Piteå i norr till Göteborg i söder utgör gränserna för deras arbetsområde. Vyerna är vida.

De reser ungefär 1 500 mil på fyra månader för att ragga nya studenter till Högskolan i Gävle. Studentrekryterarna Åsa Rosander Greholt, Tina Skagerlind och Camilla Ingelsson med sina studentinformatörer är inne i den tuffaste perioden nu när det gäller rekrytering av nya och potentiella studenter inför hösten 2005.

Året började med ett utskick av den nya tidningen "Plugga i Gävle". 37 000 ex skickades ut till bland annat sistaårsgymnasister på de naturvetenskapliga programmen i hela landet samt till värnpliktiga.

Tidningen har tagits fram tillsammans med Gävle kommun – ett samarbetet som har förstärkts med åren – där de arbetar ihop med kommunens studentsamordnare Maria Näs-sert.

Tidningen är strikt målgruppsanpassad till sistaårs-

gymnasister, tanken är att göra Högskolan i Gävle mera ögonfallande bland gymnasister i hela Sverige. Tidigare har utbildningskatalogen skickats ut men de hoppas på att med tidningen kan och väcka ett större intresse bland elever som går sista året på gymnasiet.

KORT AVSTÅND BRA ARGUMENT

I Stockholmsområdet försöker rekryterarna ständigt värva nya studenter på grund av antal invånare i huvudstaden och

även för att Gävle kan erbjuda bostadsgaranti för alla studenter som studerar minst 10 poäng per termin.

Det nära avståndet mellan Gävle och Stockholm är ett fördelaktigt argument för att börja läsa här. De har hela tiden ambitionen att besöka nya gymnasieskolor och framför allt utöka besöken i Stockholmsområdet, men försöker även satsa på andra områden som Dalarna.

Fram till den 15 april arbetar rekryterarna bland annat med utskick av utbildningskataloger

gen, samordnar hittills över femtio gymnasiebesök. Flera kommer det att bli.

Vanligtvis åker inte Åsa, Tina eller Camilla ut på besöken själva utan de använder sig av studentinformatörer som är ett gäng på runt 30 studenter.

– Det är ju de som bäst kan representera högskolan och utbildningarna i och med att de själva är studenter. De kan berätta hur det är att plugga här i Gävle, säger Tina Skagerlind.

– Det är viktigt att hela tiden bemöta rätt målgrupp och arbeta för att få ett brett spektrum. Till exempel kan en studentinformatör som har invandrabakgrund besöka en skola med många elever som har samma bakgrund och på sätt kunna relatera till varandra, tillägger Åsa Rosander Greholt.

INTE TRADITIONELL DAG

En viktig höjdpunkt är naturligtvis Öppet Hus som ska hållas mellan den 18-19 mars. I år försöker de locka med ett känt dragplåster och format om innehållet. Istället för en traditionell informationsdag för gymnasieelever och allmänheten så kommer dagarna att delas upp i olika pass och i olika ämnesområden. Gamla HiG-studenter kommer och berättar om deras tid som student och hur de har gått vidare karriärmässigt.

Rekryterarna satsar väldigt mycket på att synas genom olika events. Till exempel åker studentinformatörer ut till Valbo Köpcentrum och delar ut utbildningskatalogen. Ett annat event är Kungsberget där de kommer att marknadsföra HiG på olika sätt, exempelvis kommer loggan att synas i backarna, en reklamsnutt kommer att visas på bussarna från Stockholm varifrån många ungdomar åker upp på friluftsdagar.

Även där ska det delas ut utbildningskataloger och tidningar.

NÄROMRÅDET SENARE

När det gäller sloganen är det ett nytt inslag i marknadsföringen. Det finns inga riktiga slogans

sen tidigare men det är något som de arbetar med här framöver. Beslutet för den slutgiltiga sloganen kommer att tas internt där alla inblandade ska känna sig aktiva i marknadsföringsplanen, känna sig delaktiga och ansvariga.

Efter den 15 april är det dags för den lokala antagningen. Då får de veta vilka utbildningar och kurser som har minst sökande och arbetar vidare med det. De fortsätter att delta vid olika events för att marknadsföra sig och för att synas som i Valbo Köpcentrum, Furuviksparken, Älvkarleby, Cityfesten i Gävle, ja helt enkelt – turnerar lokalt och regionalt. De deltar även mycket på olika utbildningsmässor. Mässorna i Piteå och Sundsvall äger rum i mitten av februari. På höstkanalen är det Stockholm, Göteborg och Örebro som gäller.

ELEVER OCH PENSIONÄRER

Studentrekryterarna ansvarar även för studiebesök på HiG och det är en aktivitet som rullar på hela året.

– Det kan vara allt från elever i årskurs åtta till pensionärsföreningar.

Informationschefen Lars Söderberg tar även han emot många besökare. Det läggs mycket krut på besöken och som regel nekar man aldrig ett besök på HiG. De som kommer till högskolan på studiebesök kan själva skraddarsy innehållet efter vad de är intresserade av att veta mera om. Åsa och Tina vill att det ska vara så bra och trivsamt som möjligt för besökarna så att de känner att de får något värdefullt utav det.

– Det är viktigt att det är kvalitet och att besökarna får rätt information om det de vill veta, säger Åsa.

På hösten är det dags för planering för det kommande året, de utbildar nya studentinformatörer och förser dem med uppdrag och besöker de stora mässorna, till exempel SACO-mässan.

CAROL CHEN

Klimatundersökning får fortsatt stöd av Formas

Att vi påverkas av vår omgivning är knappast överraskande. Men vad vi mer exakt påverkas av och i vilken riktning, är ämnet för ett unikt forskningsprojekt vid Institutionen för teknik och byggd miljö som fått ytterligare tre miljoner kronor.

Fyra olika platser i Göteborg har valts ut för en mängd mätningar och iakttagelser i detta tvärvetenskapliga projekt.

– Vi mäter lufttemperatur, marktemperatur, luftfuktighet, vindstyrka, vindriktning och hur partikelbemängd luften är samt lång- och kortvägig strålning, säger Ulla Westerberg, en av initiativtagarna.

Till detta läggs intervjuer med människor som befinner sig på samma platser.

FRÅGORNA FÖRSVINNEN

I slutänden är det meningen att resultatet av undersökningen ska kunna fungera som hjälp för stadsplanerare och arkitekter.

– Klimatet har i alla tider påverkat hur människan planerat sina boplatser. Men idag försvinner ofta klimatfrågorna till förmån för annat när städer och stadsrum planeras. Vi vill rikta

tillbaka ljuset på klimatet.

När man är färdiga i Göteborg kommer en jämförande studie att göras i Luleå med ett helt annat klimat.

En jämförelse till görs med en stad i Japan. Denna görs av post dok-forskaren Sofia Thorsson vid HiG.

I gruppen ingår förutom Ulla Westerberg, som är universitetslektor i byggnadskvalitet, även lektor Igor Knez, samt forskningsingenjören Elisabeth Linden. Professorn i inomhusmiljö Mats Sandberg och adjunkt Mia Björk följer projektet.

PEDAGOGISKA EXEMPEL

Resultat från fallstudierna kommer att presenteras som pedagogiska exempel på olika urbana klimatrum, som visar sambandet mellan klimat, form och funktion. Kriterier, klimatindex och andra hjälpmedel att värdera och beskriva klimatförhållanden ska utvecklas i en form som passar byggnads- och stadsplanering.

Finansieringen kommer från Formas, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande.

OVE WALL

Learning center permanentas

Den sista januari permanentas HiG:s enhet för tekniskt och pedagogiskt stöd till distansstudenter och -lärare, Learning Center, LC. Samtidigt flyttar enheten organisatoriskt till att sortera under biblioteket.

– Så har man gjort på flera lärosäten och det är ett sätt att samordna stöd funktioner som riktar sig både lärare och studenter. Biblioteket har redan flera sådana stödfunk-

tioner, säger bibliotekschef Lena Moberg.

Inom enheten sker ytterligare förändringar.

– En person lämnar oss men å andra sidan tillkommer några andra. Enligt beslut ska institutionerna lämna ett bidrag till oss genom 20-25 procent av en tjänst. Det gör att vi kommer närmare institutionerna, säger verksamhetsledaren Johanna Ridal.

Udda fringis på nytt program

Våren 2006 startar HiG ett trädgårdsmästarprogram på 60 poäng. Men det ryms inte i profilområdet Samhällsbyggnad utan handlar om trädgårdar för välbefinnande och tillfrisknande. Och fringisen till studenterna är inte en bärbar dator utan en kolonilott.

Utbildning till trädgårdsmästare finns på många håll. Men trädgårdsmästarutbildningar med inriktning på välbefinnande, hälsa och till och med tillfrisknande efter sjukdom är inte lika vanliga.

LUGN OCH RO

– Vi tyckte att det fanns behov av kompetens på det området. Och när vi har Wij trädgårdar så nära, gjorde vi en utbildning, säger Annika Gullberg, programansvarig.

Wij trädgårdar i Ockelbo, fem mil från Gävle, är en stor anläggning under uppförande, ett centrum för nordisk trädgårdskultur där växtodling samsas med konserter och luftballonger, familjedagar, matlagning och undervisning. Inom ett år även med en högskoleutbildning i konsten att skapa friska människor.

MÅNGVETENSKAPLIG

– Här ska man utbildas i att skapa trädgårdar som sätter brukaren istället för anläggaren i centrum, fortsätter Annika Gullberg.

En vision är trädgårdsmästaren som arbetar tillsammans med vårdare av olika slag – läkare, sköterskor och terapeuter – i ett team.

– Det är en mångvetenskaplig utbildning med både pedagogik, estetik såsom form, gestaltning och färglära och rent praktiska kunskaper.

Wij Trädgårdar i Ockelbo kommer att utgöra basen för HiG:s nya trädgårdsmästarprogram med inriktning på välbefinnande och hälsa. Bättre miljö kan man knappast tänka sig. Foto: Martin Garlov

I Ockelbo har den tvååriga utbildningen tagits emot med öppna armar. Som fringis till de studenter som söker och kommer in på utbildningen erbjuds förmånligt boende, starkt subventionerat bredband och – en egen kolonilott.

BEPRÖVAD ERFARENHET

Utbildningar vid högskolor ska vila på vetenskaplig grund. Hur är det med sådan inom detta

gebiet? Jo, det finns forskning om hur miljöer påverkar människan.

– Annars gäller regeln att det ska vila på beprövad erfarenhet, säger Annika Gullberg.

Arbetet med nybyggnation av växthus har redan satt igång. Samtidigt byggs också ateljé där form- och färglära skall bedrivas.

Programmet startar våren 2006.

OVE WALL

Kommunchefen Maya Nilsson:

"Oerhört bra för oss!"

– Vi tycker att det är oerhört bra med det här samarbetet med Högskolan i Gävle. Ockelboborna blir kanske fyrtio personer fler. Det här betyder att det kanske kommer upp till fyrtio personer till, inte bara studenter utan även lärare.

– Vi skulle gärna se en större samverkan med HiG. Här finns många små och medelstora företag som kan ta emot prak-

tikanter och studenter som gör exjobb.

Att Ockelbos kommunchef Maya Nilsson är glad över den nya utbildningen råder ingen tvekan om. Kommunen sponsrar studenterna bland annat med varsin kolonilott.

– Vi hade redan mark som passade till det och därför fick vi idén.

OVE WALL

"Människor är krävande, stenar är det inte..."

Friskvård är större än simhallar och gym. Det är livsstil, avslappningsövningar, umgänge, underhållning, mat, skönhet och kunskap.

– Allt detta finns här, säger Lars Krantz, initiativtagare till Wij Trädgårdar i Ockelbo, när vi talar om trädgårdsmästarrollen friskvårdare.

För att ge en översatt bild kan man, föreslår Lars, ta en orkestterdirigent eller musikarrangör.

– De arbetar med detaljer, men ska skapa en helhet. I det här fallet tillsammans med andra yrkesgrupper såsom vårdare, läkare och terapeuter istället för musiker.

– Det handlar för de kommande studenterna om att seriöst formulera vad som ska utvecklas i en trädgård för att skapa en kravlös miljö. Det kan vara så enkelt som att inga spadar ska stå framme och pocka på uppmärksamhet eller aktivitet.

SKA DANA ELDSJÄLAR

För att ytterligare utveckla resonemanget föreslår Lars Krantz:

– Människor är krävande, djur likaså. Växter är lite mindre krävande men behöver ändå omvårdnad. Stenar däremot ställer inga krav alls. Därför kanske man ska använda mycket sten när man anlägger en trädgård för andras välbefinnande.

Utbildningen ska alltså dana entreprenörer och eldsjälarna snarare än att fylla ett behov på arbetsmarknaden.

– För utbildningen handlar det då om att förmedla stoff som väcker intresset.

På Wij Trädgårdar har man redan börjat bygga om och till för att möta den nya utbildningen.

OVE WALL

Design hela året

Idéerna är många till det av regeringen initierade Designåret 2005. Det samlade intrycket skall skapa ett bestående minne av Sverige som designnation av mycket hög dignitet.

HiG:s program Design och träteknik är en av de aktiva deltagarna som kommer att synas på flera platser under året.

Arbetet startade redan 2004 då studenterna bland annat utarbetade förslag på en lekplats där även rörelsehindrade, exempelvis rullstolsbundna, barn skulle få tillgång till lekanordningarna. Lekplatsen skall uppföras av Gävle tekniska kontor.

– Först var det meningen att den skulle byggas i Boulognerskogen, men kommunen valde att istället Sätra, säger programansvarige Jan Eriksson.

DESIGNKONTOR SKAPAS

En annan punkt på programmet för Gävles del, en aktivitet som funnits varje år sedan 1997 på olika platser i landet, är Sommardesignkontoret. En dels spännande uppgift för designstudenterna, dels ett utomordentligt tillfälle för länets företag.

Hit kan främst små och medelstora företag komma med idéer rörande design i bred bemärkelse, som de får hjälp att utveckla.

Hjälpen kommer från studenter från design-, arkitekt-, ingenjör- och ekonomutbildningarna. Genom att en avgift tas ut medverkar företagen till finansieringen av verksamheten. Studenterna får en viss ersättning och de har tillgång till handledare.

En förnyelse av Arboretum Valls Hage vid Gävles västra utfart står också på planeringen.

Arboretum är ett slags veten-

skaplig trädgård med framför allt många svenska inhemska trädarter. Det var nära lierat med skogsmuseet Silvanum under många år, men har sedan skogsmuseets konkurs närmast legat i träda. Det är nu i stort behov av upprustning och förnyelse.

– Detta har vi lagt in som projekt i utbildningen på Design och träteknikprogrammet. Men eftersom en sådan förnyelse måste vara kontinuerlig kommer uppgiften troligen att fortsätta även efter 2005, säger Jan Eriksson.

FLERA BROAR?

Efter en förnyelse och upprustning vore det ytterst osannolikt om inte Valls hage åter skulle kunna ha samma dragningskraft på allmänheten som den hade tidigare, menar han vidare.

Men idéerna för hagens del slutar inte där. Tänker man sig en gångbro från sjukhuset, över Gavleån, till Valls hage, får man en utmärkt och lummig park för sjukhusets patienter och personal. Här kan till exempel HiG:s nya trädgårdsmästarprogram, som ska ges i nära samarbete med Wij Trädgårdar i Ockelbo (som ni kan läsa mer om på annan plats i detta nummer) komma in då programmets profil är trädgårdsmiljöer för välbefinnande och livskvalitet och därmed utmärkt passa in i designåret 2005.

Över hela landet kommer flera hundra designprojekt att iscensättas.

Det största är sannolikt Textilhögskolan i Borås 5-poängskurs *Design för det goda livet*. Den är tänkt som en folkbildningskurs och den kommer att kunna läsas på distans om man så vill. Textilhögskolan ska bjuda in hela Sjuhäradsregionen, 150 000 personer, att delta.

OVE WALL

Kubasamarbete

Professorerna Marcello Ferrada Noli och Patricia Verona från Kuba undertecknade samarbetsavtalet i början av december.

I december undertecknades ett samarbetsavtal inom Linneaus-Palmeprogrammet mellan HiG och The National Institute of Hygiene and Epidemiology på Kuba.

Samarbetet gäller till en början lärar- och studentutbyten. Vid institutet utbildas studenter på mastersnivå.

I en vecka besökte institutets professor Mariella Hernández och Patricia Verona Gävle. Förutom att företa ett antal kultureografiska upptäcktsfärder

tillbringade man en dag med Internationella Sekretariatet för planering av samarbetet.

Projektansvarig för HiG:s del är professor Marcello Ferrada Noli.

Samarbetet inleds redan under våren då Marchello Ferrada Noli reser till Kuba. Studentutbytet är tänkt att starta kommande höst.

– Vi kommer därefter också att starta forsknings-samarbete, säger Ferrada Noli.

OVE WALL

Samverkansutmärkelsen till Eva Carling

Kontraktets samverkansutmärkelse för 2004 går till Eva Carling vid N-institutionen. Utmärkelsen består av ett arbetsstipendium på 50 000 kronor. Det kommer att delas ut vid en särskild ceremoni torsdag 24 februari kl 15.00 i sal 33:203.

Överlämnare av stipendiet är Christer Eirefelt, landshövding och ordförande i

Kontraktet.

Samverkansutmärkelsen delas varje år ut till den lärare som gjort särskilt goda och nyskapande insatser inom samverkan med omgivande samhälle. I samband med utdelningen kommer Eva att hålla en kortare föreläsning under rubriken "FoU som katalysator vid samverkan". Missa inte den.

B

SVERIGE

Porto
betalt

Skeppet har landat...

På utsidan syns inte stor skillnad från vecka till vecka. På insidan gör det det.

Skeppet har landat och dockningen med gamla biblioteket är gjord. Men slussen har ännu inte öppnats.

I taket monteras infrastrukturen upp, ledningar, rör och sprinklersystemet. Hål för ventilationstrummor borras där det behövs.

Och man kan få en liten aning om hur det kommer att se ut om ett år.

Notiser

Under ett år framåt ska Serietecknarskolans studenter publicera sig i Arbetarbladet. Tre seriestripas var ska man leverera. Idén kommer från huvudläraren Johan Höjer och gästspelet inleds under våren.

Bengt-Åke Lindblom, universitetsadjunkt i psykologi och facklig företrädare för Sulf och Saco-s-föreningarna, har tilldelats Sulf:s stipendium på 15 000 kronor för sitt stora och mångåriga engagemang.

Kvinnodagen högtidlighålls

Högskolan i Gävle har som tradition att arrangera högtidlighållandet av Internationella kvinnodagen vartannat år med ett tema som anknyter till Högskolans verksamhet.

I år planeras dagen av Studentkåren, Jämställdhetsrådet, P-institutionen och V-institutionen. Dagen kommer att uppmärksammas, den 8 mars 2005 kl. 13.00-18.00 i Valhall, med föreläsningar på temat: Hälsa, vård och omsorg för, om och med kvinnor.

Föreläsare som bland annat presenterar material om kvinnors hälsa är Bi Puraanen, Birgitta Hovellius, Mona Eliasson och Gunilla Burell. Håll utkik på hemsidan för ett mer detaljerat program.

800025410